

Skatteministeriet

4. december 2020

J.nr. 2020 - 9356

Kontor:

Moms, afgifter og told [MAT]

Initialer:

Mst

Samrådsspørgsmål A-C og E

- Tale til besvarelse af spørgsmål A-C og E den 4. december 2020.

Spørgsmål A

”Vil ministeren redegøre for, hvordan det kan være lovligt, at visse tobaksselskaber kan opbygge lagre af stempelmærker, og efter den 1. april 2020 sælge til lavere pris end andre tobaksselskaber?”

Spørgsmål B

”Mener ministeren, at det er tilfredsstillende, at tobaksprodukter konkurrerer på ulige vilkår pga. forskellige stempelmærker?”

Spørgsmål C

”Vil ministeren redegøre for, hvordan Skattestyrelsen kan udstede stempelmærker med ulovlig pris, og om Skattestyrelsen fremover vil vejlede virksomheder i, hvad der er lovligt og ulovligt?”

Spørgsmål E

”Vil ministrene redegøre for, hvordan regeringen har tænkt sig at sikre, at lovgivningen om tobaksafgifter bliver overholdt fremadrettet?”

Indledning

Først vil jeg gerne sige tak for invitationen til dette samråd om tobak.

Formålet med forhøjelsen og den nuværende situation

Tilbage i oktober deltog jeg sammen med sundhedsministeren og erhvervsministeren i et samråd i Sundheds- og Ældreudvalget, hvor jeg redegjorde for tobaksafgiften i forhold til de spørgsmål, der var stillet der.

I dag sidder vi så endnu en gang i samråd og skal tale om de afgiftsforhøjelser på tobak, der blev vedtaget med *Finansloven for 2020*. Det skyldes, som jeg ser det, at det er en alvorlig sag, fordi det drejer sig om folkesundheden i Danmark. Vi forhøjede tobaksafgifterne, fordi vi som regering ønsker, at færre skal begynde at ryge, herunder særligt børn og unge.

Derudover drejer det sig om tobaksvirksomheder, der direkte modarbejder formålet med afgiftsforhøjelserne. Tobaksvirksomheder, der har dumpet priserne og bestilt stempelmærker med en værdi, som medfører, at de simpelthen taber penge på deres salg af cigaretter.

Jeg har sagt det før. Som skatteminister synes jeg, at det er både groft og direkte usmageligt, at man ikke respekterer hensigten med loven. Det er usmageligt, fordi formålet jo helt sikkert er at sælge flere cigaretter og dermed skabe større afhængighed af rygning med den sikre følgevirkning, at flere vil dø af kræft som følge af rygning.

Derfor skal der også tages hårdere fat. Som I sikkert er bekendt med, lancerede regeringen på den baggrund den 27. oktober i år en handleplan med 7 tiltag.

1. Den 1. januar 2022 stiger afgifterne på tobak yderligere. En pakke cigaretter vil stige med ca. 5 kr.
2. Muligheden for at indføre minimumspriser løftes over for EU-Kommissionen.
3. Muligheden for at indføre afgifter på substituerende nikotinprodukter afsøges.
4. Tobaksproducenter begrænses yderligere i deres køb af stempelmærker med gammel afgift forud for den 1. januar 2022.
5. Tobak med gamle stempelmærker må kun sælges i en begrænset periode på 3 måneder efter den 1. januar 2022.

6. Kontrollen med handel af varer, der er pålagt afgifter, herunder tobak, styrkes i forbindelse med ansættelsen af 250 nye kontrolmedarbejdere i 2021.
7. Muligheden for at indføre skærpet bødestraf over for tobaksproducenter og -forhandlere for at modvirke salg af tobak med gamle stempelmærker undersøges.

[Spørgsmål A – opbygning af lagre og salg af cigaretter med gammel afgift]

For så vidt angår spørgsmål A, kan jeg oplyse, at der sammen med afgiftsforhøjelserne på tobak også blev vedtaget en værnsregel, der skulle sikre, at forhøjelsen af afgifterne slog hurtigt igennem i detailhandlen. Samme type værnsregel har været anvendt ved tidligere afgiftsforhøjelser, hvor reglen har virket efter hensigten. Denne gang er værnsreglen ovenikøbet blevet skærpet, fordi der er tale om en meget stor afgiftsstigning.

Med værnsreglen lægges der et loft over tobaksvirksomhedernes køb af stempelmærker til gammel afgift. Virksomhederne kunne i perioden op til, at afgiftsforhøjelsen trådte i kraft den 1. april 2020, kun købe 5

pct. flere stempelmærker til gammel afgift, end de normalt ville købe i en periode på samme længde.

Ved tidligere værnsregler har tobaksvirksomhederne kunnet købe 20 pct. mere end normalt. Så værnsreglen er altså blevet skærpet væsentligt ved denne afgiftsforhøjelse.

Det er tobaksvirksomhederne selv, der skal holde styr på, hvor mange mærker de plejer at købe. Hvis det ved den efterfølgende kontrol viser sig, at producenterne har købt flere stempelmærker end de 5 pct. over ”det normale”, medfører værnsreglen, at de vil blive efteropkrævet afgift.

Som et forebyggende initiativ udsendte Skattestyrelsen i februar 2020 et nyhedsbrev til tobaksvirksomhederne om, hvordan værnsreglen skulle forstås, for at sikre at der ikke ville opstå misforståelser. Det blev blandt andet præciseret, at cigaretter med gammel afgift skulle være solgt og udleveret fra tobaksvirksomhederne før 1. april 2020.

Tobaksvirksomhederne kunne derfor kun opbygge lagre af tobaksvarer med gamle stempelmærker op til den grænse på 5 pct., der gælder ifølge værnsreglen. Men de kan altså ikke - lovligt – sælge og udlevere fra deres varelager efter 1. april 2020.

Hvad gør Skattestyrelsen ift. de producenter, der har handlet ulovligt

Skattestyrelsen har iværksat kontrol af alle tobaksvirksomheder, der handler cigaretter. Kontrollen i den enkelte virksomhed omfatter mange tusinde fakturaer, følgesedler og betalingstransaktioner. Kontrollerne er derfor forholdsvis omfattende, og de forventes af den grund først afsluttet de kommende måneder.

Hvis tobaksvirksomhederne har udleveret tobaksvarer til gammel afgift efter 1. april 2020, vil Skattestyrelsen rejse krav om efterbetaling af afgiftsforskellen mellem gammel og ny afgift. Derefter vil sagerne blive overgivet til Skattestyrelsens straffeenhed, hvor det skal vurderes, om der kan gøres et straffeansvar gældende.

[Spørgsmål B – konkurrence på ulige vilkår pga. forskellige stempelmærker]

Jeg forstår spørgsmål B sådan, at det drejer sig om de stempelmærker, der beklageligvis er blevet udleveret til en værdi under afgift og moms, aktuelt ca. 44 kr.

Og svaret på, om jeg finder det tilfredsstillende, at tobaksprodukter konkurrerer på ulige vilkår pga. forskellige stempelmærker, er naturligvis nej. Men jeg synes bestemt ikke, at det retfærdiggør tobaksproducenternes priskrig.

Skattestyrelsen har anmodet de tobaksvirksomheder, som har fået udleveret stempelmærker med for lav detailpris, om at returnere de stempelmærker, som ikke er brugt. Afgiften vil derefter blive godtgjort virksomhederne.

Skattestyrelsen har også opfordret virksomhederne til at returnere de stempelmærker, som allerede var påført cigaretpakker. Foreløbig har Skattestyrelsen fået ca. 4 mio. mærker ud af 9 mio. mærker retur.

Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at tobaksvirksomhederne har indbetalt den rigtige afgift, selvom detailhandelsprisen på mærket lyder på mindre end afgifter og moms.

[Spørgsmål C -hvordan kan Skattestyrelsen udstede stempelmærker med ulovlig pris, og vil de vejlede fremover]

Og det bringer mig videre til spørgsmål C. Stempelmærker til cigaretter og røgtobak, der sælges i Danmark, skal bestilles og godkendes hos Skattestyrelsen, inden bestillingen videresendes til trykkeriet.

På tidspunktet for udleveringen af de omtalte stempelmærker var Skattestyrelsens fokus på, at den korrekte afgift blev beregnet i forbindelse med afgiftsstigningen og ikke på, at tobaksproducenterne kunne finde på at bestille mærker med tab. Der er med andre ord sket en beklagelig fejl, som ikke vil ske fremover.

På den blanket, som anvendes ved bestilling af stempelmærker, er der nu indsat en ”spærre” i blanketten, så den ikke kan afsendes til Skattestyrelsen, hvis detailprisen er angivet til under 44 kr. Den maskinelle kontrol er altså blevet udvidet. Skattestyrelsen har også gjort trykkeriet

opmærksom på, at de ikke må udlevere stempelmærker med en påtrykt detailpris på under 44 kr.

Skattestyrelsens vejledning fremover

I forhold til spørgsmålet om Skattestyrelsen fremover vil vejlede virksomhederne i, hvad der er lovligt og ulovligt, kan jeg oplyse, at alle cigaretvirksomheder allerede er kontaktet og vejledt om, at detailprisen mindst skal udgøre afgiften og momsens heraf. Dvs. en påtrykt detailpris på minimum 44 kr.

Skattestyrelsen vil naturligvis også fremover vejlede virksomhederne, herunder i forbindelse med afgiftsforhøjelsen den 1. januar 2022, ligesom de også gjorde forud for afgiftsstigningen den 1. april 2020.

[Spørgsmål E – hvordan sikrer vi, at tobaksafgiftsloven fremadrettet bliver overholdt]

For så vidt angår spørgsmål E - om hvordan regeringen har tænkt sig at sikre, at lovgivningen om tobaksafgifter bliver overholdt fremadrettet - vil jeg henvise til den handleplan, som regeringen lancerede den 27. oktober i år. Handleplanen består som nævnt af 7 tiltag, der for det

første har fokus på højere afgifter på tobak og nikotinprodukter, for det andet fastsætter skærpede krav til handel med tobak, og for det tredje styrker kontroller med handel med tobak. Regeringen vil hurtigst muligt fremsætte lovforslag, der udmønter handlingsplanen.

Jeg skal i den forbindelse bemærke, at der er stillet et beslutningsforslag (B90) om at fremrykke den næste afgiftsstigning, der er fastsat til 1. januar 2022, til 1. januar 2021. Selvom det umiddelbart synes ulogisk skal jeg gøre opmærksom på, at en fremrykning vil medføre et mindreprovenu på ca. 130 mio. kr. i 2021. Det skyldes bl.a. øget grænsehandel.

Til sidst vil jeg sige, at jeg som skatteminister håber, at Folketinget vil bakke bredt op om det lovforslag, som regeringen fremsætter. Vi skal ikke acceptere den grove og usmagelige adfærd hos tobaksvirksomhederne, som vi oplevede i forbindelse med afgiftsforhøjelsen tidligere i år, når afgifterne forhøjes den 1. januar 2022.

Og med de ord vil jeg give ordet videre til sundhedsministeren.

Tak for ordet.